

Naalakkersuisut Siulittaasuata ammaanermi oqalugiaataa tunngavigalugu oqallinneq
(Naalakkersuisut siulittaasuut)

Uiverneq aamma aqutsinerlunneq.

Uanga isumaga naapertorlugu upernaarli qinersinitta kingorna takusagut taamatut oqaatigissallugit eqqornerpaajuvoq.

Taamani naalakkersuisooqatigiisut naalakkersuisooqatigiinnissamut isumaqatigiissusiorput sammiveqanngitsumik pingaarnersiorneqanngitsumillu. Soorunamilu taamatut pissusilersorneq iluatsinngitsoortussaammat ajutoortoqarpoq. Ilaanartoqarpoq. Aasallu ingerlanerani ersarilluinnartumik takuarput naalakkersuisooqatigiinnissamut isumaqatigiissut sammiveqanngitsoq aamma pingaarnersiuinertaqanngitsoq qanoq ajornartorsiortitsilersinnaanersut.

Nammineq pisuussutigisamik iliuitsit kinguneri tamatta nalunngilagut. Naalakkersuisooqatigiit avissaarput aamma nunatsinni politikikkut ajornartorsiortoqalerpoq qaammatalunnguit qinersinermit ingerlareersullu. Taamatut iliorneq Demokraatit isitsinni nunatsinnut aningaasaliisussarsionnitsinnut innarliivoq. Tamannalu uggornaqaaq.

Paarlattuanilli aamma uivertoqartillugu politikikkut partiitut allatut ajornartumik isummerfigisariaqartarpoq suut ilungersuutiginerlugit. Politikikkut sunnuteqarnissaq ilungersuutigineqarpa imaluunniit ilungersortoqarpa pissaaneq tiguniarlugu, pissaaneqarusuinnarluni?

Uangut naliliinerput ersarisoq unaavoq, IA aalajangipallattoq ilungersorluni pissaaneq tigorussullugu - qinersinikkut imaluunniit allatigut amerlanerussuteqalerneq aqqutigalugu. Kisianni nunamut tamanna iluaqusiisimanavianngikkaluarpoq. Nunatta pisariaqartippai politikikkut partiit akisussaaftimmik tigusisinnaasut aamma innuttaasut iluaquserumallugit sunnuteqarnissaminnut ilungersortut.

Tassunga atatillugu Demokraatini marlunnik periarfissaqarsimavugut. Siullermik naalakkersuisooqatigiinnut ilanngussinnaasimavugut tamannalu aqqutigalugu nunatta ineriartornissaa akisussaaqataaffigilerlugu. Taama pisoqarsimasuuppat Naalakkersuisunut ilanngussimassagaluarpuq taamaaliorsimasuuguttali sutigit tamatigit qilersorsimassagaluarpuq. Tamatuma kinguneranik politikikkut pilliuteqarpallaarnissarput avaqqukkuminaallissaaq. Kingullermillu minnerunngitsumik tamatuma kinguneranik Siumumi avissaartuuttut qanimut suleqatigisariaqalersimassagaluarpagut. Tamannalu kissaatiginngilarput.

Periarfissap aappaa atorlugu Siumumik siulersorneqartunut ikinnerussuteqarlutik naalackersuisooqatigiinnut amerlanerussusiinissarput neqeroorutigisinnaavarput angullugillu politikikkut isumaqatigiissutit annertuut. Tassani qineqqusaarnermi neriorsuutitsinni annerit marluk piviusunngortinnissaat isumaqatigiinniarnitsinni piviusunngortippagut.

Siullermik isumaqatigiissutigaarput mittarfiliortiternissat piviusunngortinnissaat, taamaasilluni Nuummi Ilulissanilu mittarfiit 2.200 meterinut tallineqartussanngorput aamma Qaqortumi mittarfiliortoqartussanngorpoq 1.500 meterinik takissusilimmik. Demokraatinut pingaarutilerujussuuvoq suliap tamatuma piaarnerpaamik aallartinneqarnissaa, siuariartorneq aamma ataatsimut inuiaqatigiit aningaasarsiornerata pitsanngoriarnissaa kingunerisussaammagit. Suliaq tamanna sivirusumik kinguarsarneqarsimassagaluarpoq qinersisoqarnissaa suaarutigineqarsimasuuppat.

Aappassaatut aalisarnermut inatsit pillugu imatut isumaqatigiipput, inatsit taamatut isikkoqartillugu maannakkut saqqummiunneqartussaajunnaarlugu. Demokraatinut pingaarluinnartuuvoq aalisarnermut inatsisip tuaviupiluttumik suliarineqannginnissaa inuutissarsiortut avaqqullugit aamma sulisitsisut kattuffii avaqqullugit. Tamanna tunngavigalugu iluarisimaarluinnarparput naalackersuisooqatigiinnut isumaqatigiissutigatsigu aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuarmik pilersitsisoqarnissaa inuutissarsiortunik inuutissarsiortullu kattuffiinik inuttaqartussamik taakuuppullu aalisarnermut inatsisissamik nutaamik innersuussisussat, inuiaqatigiinni sapinngisamik amerlanerpaanik tapersorneqartussamik.

Allatut oqaatigalugu Demokraatini nalilersimavarput, akisussaassuseqarnerusoq kissaatiginartuusorlu qinersisoqannginnissaa, paarlattuanillu suliaralugu tigussaasunik politikikkullu pingaarutilinnik piviusunngortitsinissaq.

Taakkuinnaanngillalli. Naalackersuisooqatigiit tapersorneqarusukkunik politikikkut kissaatitsinnut sulii amerlanerusut tusarnaartariaqarput. Minnerunngitsumik aningaasanut inatsisissap isumaqatigiinniutigineqarneranut atatillugu.

Kisianni piffissap kingulliup ingerlanerani politikikkut ajornartorsiorneq qimakkallarara. Eqqartorusunneruarami inuiaqatigiit qanoq ittut pilersinnissaat Demokraatini suleqataaffigerusunneripput.

Uangut siunertarput tassaavoq inuiaqatigiinnik pilersitsinissaq ullumerniit inuttut kiffaanngissuseqarfiunerusumik, aamma politikikkut akisussaaffeqarnerunissarput. Taamaammat sinaakkutinik pilersitsisariaqarpugut, ineriartortisinissamut siuarsaaqataarusussutsimullu pilerinarsaasunik. Taamaammallu inuiaqatigiinni aqqjissuussisariaqarpugut, suliffeqarfiit innuttaasullu ullumerniit aningaasaatiminnik tigumminninnerusinnaasunngorlugit. Tassa ataasiakkaatut nammineq isertitarisimasat tigummineqaannarneqarsinnaalernerisigut kiffaanngissuseq annertusassuarput. Tamassumap aamma malitsigissuaa inuiaqatigiinnut pilliuteqaqataarusussuttip annertusinera. Allatut tigussaanagerusunngorlugulu oqaatigalugu, akileraartarnermut tunngasuni iluarsartuusseqqittoqarnissaa kissaatigaarput, tamassumingna

qulakkeerinnittuusussamik. Tassani iluarsartuussinermi ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaat malunnartumik appartinneqassaaq - ajornangippat affaannangorlugu. Ilanngunneqassaaq akissarsianut akileraarutip appartikkiartuaarnissaanut tigussaasumik pilersaarut. Aamma ilanngunneqassaaq sulinermut ilanngaat qanorluunniit ilusilik ersarinnerulersinniarlugu sulinerup aamma pisortanit pilersorneqarnerup assigiingissutaat.

Akileraartarnerup iluarsartuunneqarneranut ilanngunneqassaaq ikiorsiissutit iluarsartuunnissaat tamanna aqcutigalugu qularnaarumallugu sulinerup iluanaarnerulernissaa pisortanit pilersorneqarnermut naleqqiullugu. Ikiorsiissutinik iluarsartuussinermi toqqarlugit eqqarsaatigineqassapput inuit sulilluarsinnaasut suliumangitsulli. Soorunami iluarsartuussinermi napparsimasut utoqqaallu ajoquserneqassanngillat.

Oqareernittut Demokraatini upperaarput taamatut pullaveqarnerup nassatarissagaa innuttaasut inuiaqatigiinnut tunniussaqaqarnerusalernissaat taamaasippallu inuiaqatigiit aningaasarsiornerat aamma pitsanngoriassasoq. Isumaqaarpugut taamaasiornikkut politikikkut nammineq aalajangiinissamut periarfissarissaarnerulissasugut naalagaaffimmiit oqartussaaffinnik tigusinissaq aqcutigalugu. Tigusinerilli taakku pisariaqartippaat ersarissumik piviusorsiorlumillu piffissamut pilersaarusiussasugut aalajangersarlugu qaqugu qanorlu immikkoortut tigorusunnerigut Namminersorneq pillugu Isumaqatigiissutip periarfissiissutai naapertorlugit. Tamanna tunngavigalugu kissaatigaarput sukanerpaamik suligasuartussamik suleqatigiisitaliornissarput, immikkoortut ataasiakkaat tigusinissaannut siunnersuusiortussamik peqataanillu tigusat kingunerisassaannut naatsorsuutinik saqqummiussisussamik.

Isumaqaarpugut tigusassat ersarissumik tigussaasumillu pilersaarusiortsigit politikikkut nammineq aalajangiinissamut periarfissarissaarnerulissasugut inuiaqatigiittullu imminut naleqarnerulersissasugut soorlu Tunngaviumik inatsisissaq pillugu isumalioqatigiisitaliornermut naleqqiullugu.

Oqartussaaffinnik tigusinerit tamaasa politikikkut nammiliivinnissarput qalliallattassavarput. Taassumali ingiaqataanik pingaaruteqarluinnarpoq ulluinnarni politikikkut sulinitsinni ingerlaavartumik inuiaqatigiinnik naleqqussaannissarput, inuttut ilinniarsimassutsikkut aningaasarsiornikkullu piareersarfiginiassagatsigu siunissaq politikikkut annertusigaluttuinnartumik nammineq aalajangiinerunissamut ammaassisoq.

Atagu inummut tunngavissut aallarniutigilakka. Tassani inuttut ajornartorsiutit annertooujussuit millisarnissaat eqqarsaatigisariaqarparput, ajornartorsiutit nunani Islanditut Danmarkitullu ittunut naleqqersuusinnaangorlugit. Assersuutigalugu soorlu kinguaassiutitigut kanngutsaattuliornerit, meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissineqartartut, persuttaanerit aamma toqutsinerit ikilisaritariaqarpagut. Paasiniaqqissaartariaqarparput ajornartorsiutit sooq taama naliginnaatiginersut aamma paasisagut naapertorlugit ajornartorsiutit millisartariaqarpagut. Sulineq taanna politikikkut tusaqqusaarutit atorlugit soorlu najukkami immiaaqqiat pilersaarutiginissaannut inerteqquteqarnerit assigisaallu atorlugit ingerlanneqassanngilaq.

Piffissaq ungasinnerusooq isigalugu suliaq ingerlattariaqarpoq Demokraatinilu isumarput naapertorlugu inuttut ajornartorsiutit aqqinnissaannut aqutissaq pitsaanerpaaq tassaasoq inuiaqatigiit aningaasarsiornikkut siuariartortuatut patajaatsumik toqqammavissinnissaat. Tassanili pisariaqarpoq sulisartunik ilinniartitsillaqqinnerunissaq ilinniartitseqqittarnissarlu, taamaattumik pisariaqarpoq inuutissarsiortut namminersortut pitsaasumik atungassaqartilernissaat, tassani siuariartorneq aallartittarmat.

Tassunga atatillugu tikittariaqarpara ilinniartitaanikkut suliassaq imaannaanngitsoq.

Maani issiasugut tamatta isumaqatigiissutigaarput ilinniartitaaneq siuarsartariaqarlugu. 2009-mi Inatsisartunut qinigaaqqaarama tamanna kikkut tamarmik isumaqatigiissutigaat. 2002-mi Demokraatit Inatsisartuni sinniisuutitaqaleqqarmata aamma kikkut tamarmik tamanna isumaqatigiissutigaat. Taamaakkaluartorli anginerusumik alloriartoqarsimanngilaq. Inuiaqatigiinni ilinniarsimassuseq qaffaallassimagaluarpoq kisianni naammaqqajangitsumik.

Demokraatini kissaatigaarput aallarniutigalugu meeqqat atuarfiat siuarsartariaqaripput. Suli amerlavallaaqaat meeqqat atuarfiani atuarunnaartartut soraarummeersimanatik. Tassanimi soraarummeerneq ilinniarfinnut ingerlaqqinnissamut matuersaataavoq. Taamaattumik pisariaqarluinnaqqissaarpoq inuusuttatta tamarmik ilinniarfinnut ingerlaqqissinnaanissaat, taamaasillutik pitsaasumik inuuneqarnissaq inuiaqatigiillu kusanarnerusumik ineriartortinnissaat qularnaarniassammassuk.

Demokraatini anguniagarput pingaarneq tassaavoq sulisartunik ilinniarsimasunik pilersitsinissaq, suliffeqarfinni namminersortuni pisortanilu atorfinnik qaffasissunik tigusinissaminut piareersimasunik. Atorfiit tamaasa eqqarsaatigaagut perorsaasumiik iliikerimut. Takorluugarlu tamanna piviusungussappat pisariaqarpoq meeqqat atuarfiani pissutsit ataavartumik naleqqussartuarnissaat annertuumillu pitsanngorsaavigineqarnissaat, meerartagut nunani avannarlerni allani meeqqatulli piginnaaneqalerniassammata.

Taava tikissavara aningaasarsiornikkut suliassaq annertoq politikikkut nammineq aalajangiisinnaassutsimik qaffassaasusaaq.

Oqartussaaffinnik naalagaaffimmiit tigusinigt tamaasa naalagaaffiup ullumikkut akilertagaasa amerlaqataannik nammineq akiliisartussaavugut. Tassa imaappoq politikikkut nammineq aalajangiisinnaassutsimik qaffassaaneq akeqarpoq. Aningaasallu taakku atorfissaqartitagut nammineq pissarsiarisussaavagut, soorlu suliffeqarfiit namminersortut suliassaqarnerulersinnerisigt.

Politikikkut nammineq aalajangiisinnaassutsimik qaffassaanerup akeqarnera oqallinnerni puigorneqartarpoq. Oqalliseqataasartoqarpoq Inatsisartunilu parteeqarpoq sukkanerpaamik naalagaaffinngornissatsinnik suaartassallutik nuannarisaqartunik, kisianni taakku ilisarnaatigaat aningaasarsiornikkut pilersaaruteqanngisaannarnertik nipituuliornerminnut ikorfartuutit.

Piviusorli unaavoq naalagaaffimmiik bloktilskudinik pisaratta 4 milliarder koruunit missarpiaanni, tassungalu ilanngutissavagut oqartussaaffiit sulii tigusi-mannngisagut naalagaaffiup akilersugai.

Ippassaq suliaaraarput Naalakkersuisut 2019-mut Aningaasanut Inatsisissatut siunnersuutaat. Taanna 5 milliarder koruuninik sinneqartooruteqartussaarpasinngilaq. Naamerluinnaq. Partiit oqaaseqartuisa saqqummiussa-atuaraanni arlaannaaluunniit - ARLAANNAALUUNNIIT - tigussaasumik siunnersuuteqanngilaq qanoq iliorutta taama angitigisumik sinneqartooruteqarsinnaanersugut. Paarlattuanillu oqaaseqartartut saqqummiussaanni atuarsinnaavara sulii amerlanerusunik aningaasartuuteqalersitsisussanik Aningaasanut Inatsisissamut siunnersuuteqartut, taamaasilluta politikikkut namminiilivinnisarput sulii ungasilleriaannartoq oqartariaqarpugut. Allatut oqaatigalugu politikikkut namminiilivikkusunermut aningaasarsiornikkut siuarlaatissatut partiinit allanit siunnersuutigineqartut tulluanngillat. Allatorluinnaq eqqarsartariaqalerpugut aamma aningaasarsiornikkut akisussaassuseqarnerulluta pisariaqalerpugut ilu-moorukkutsigu politikikkut namminiilivikkusulluta.

Taamaattumunguna eqqarsaatiguar-tariaqaripput qanoq inuiaqatigiit naleqqussarsinnaanerlugit pisortat allaffissornerannut aningaasat ikinnerusut atorlugit kiisalu namminersortut suliiassaqarnerulersillugit.

Tassunga atatillugu immikkoortut marluk tikkuarusuppakka tamakkiisumik aningaasarsiornitsinnik siuariartitsisinnaasut.

Siullermik pisortat allaffissorneranni aningaasartuutit ikilisarlugit aallartittariaqarpugut. Ukiut ingerlanerini pisortat allaffissornerat ingerlalluanngitsoq pisarioqisorlu pilersissimavarput tamannalu akisuallaaqaaq. Tassunga aningaasartuutit pinngitsoorata malunnartumik ikilisar-tariaqarpagut, allaffissornerunngitsumut allanulli pitsa-nerusunut akissaqalerumalluta.

Aappaatut aammaarlunga mittarfiliortiternissat tikkuarusuppakka. Pineqartooq taanna sukumiisumik misissorneqarnikuuvoq aamma kingunerusussat naatsorsorneqarnikuupput. Taamaattumik periarfissatsialassuarmik peqarpugut angallannerup pitsanngorsarnissaanut, avammut tunisassiornerup takornariartitsisarnerullu pitsanngorsarnissaanut peqataanillu inuiaqatigiit aningaasarsiornierata pitsanngorsarnissaanut. Tamanna tunngavigalugu naalakkersuisooqatigiit Demokraatillu angallanneq pillugu isumaqatigiissutaat nuannaarutigaara aamma qilanaarpunga sapaatip akunnerisa marluk pingasulluunniit ingerlanerini sulii tigussa-nerulersinneqarnissaanut suliarilluaqqinnissaanullu piareerlugu piffissaliunneqartup iluani akuerineqarnissaanut, tassa oktoberip ulluisa 22-ani.

Naggataagut maani inersuar-miittut ataatsimiilluarnissamik kissaappassi. Neriutigaara qaammataluit qaangiuppata kingumut qiviarsinnaassasugut, takusinnaassallugulu inuiaqatigiinni ineriartuutaasussanik aaliangiussa-qarsimassalluta – innuttaasut iluaqutigisassaannik.

Qujanaq.